

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	D8 Право
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Право»
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Сергій ГЛАДКИЙ, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри підприємництва і права; Контакти: каб. 483 (навчальний корпус №4) e-mail: serhii.hladkyi@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/gladkyy-sergiy-oleksandrovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна вивчається на першому році навчання другого (магістерського) освітнього рівня, є вихідною і не потребує обов'язкового попереднього вивчення освітніх компонентів.
Компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.
Програмні результати навчання	ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження,

аргументувати висновки.
 ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
 ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність до абстрактного мислення, пошук та аналіз інформації, спілкування з представниками інших професійних груп, робота в науковому контексті, долучення до професійної діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, вміння управляти конфліктами, діяти соціально відповідально та свідомо, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності. Соціальні навички формуються також і під час проведення студентських наукових конференцій, участі у засіданнях наукового гуртка, круглих столах, громадських заходах тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розширити та поглибити знання здобувачів вищої освіти щодо теоретичних засад, методології, технологій та організації наукових досліджень, а також розвинути вміння та навички науково-дослідної роботи, які мають реалізуватися ними при підготовці навчальних і наукових робіт.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів.
 Тема 2. Парадигмальні засади наукових досліджень.
 Тема 3. Саморефлексія як методологічний принцип сучасного наукового пізнання.
 Тема 4. Методологічні підходи у наукових дослідженнях.
 Тема 5. Методи наукових досліджень.
 Тема 6. Організаційні засади наукових досліджень.
 Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
 Тема 8. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення.
 Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: лекція, бесіда; *наочні методи:* демонстрування, ілюстрування; *практичні методи:* практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою; *методи самостійної роботи вдома:* завдання самостійної роботи; *робота під керівництвом викладача:* виконання практичних завдань; *методи формування пізнавальних інтересів:* створення ситуації інтересу; *метод використання життєвого досвіду;* *метод діалогічного обговорення проблемної ситуації;* *інтерактивні методи:* навчальні дискусії.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності.
 Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Дедлайни та перекладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої

	<p>освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються</p>

відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>
3. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 33. Ст. 345.
5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11 липня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 48. Ст. 253.
6. Про Академію правових наук України: Указ Президента України від 23 липня 1993 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
7. Положення про Міністерство освіти і науки України: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-п>
8. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п>
9. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17 жовтня 2012 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12>

Основні:

1. Борисенко В.Д., Устенко С.А. Організація наукових досліджень в Україні : навч. посіб. ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського. Миколаїв : МНУ, 2016. 258 с.
2. Вдовичин І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Ігор Вдовичин]. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 247 с.
3. Галушка З.І. Методологія та методика наукового дослідження : навч.-метод. посіб. Чернівці. 2023. 220 с.
4. Дайновський Ю.А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2017. 231 с.
5. Дегтярьов А.В. Кокодій М.Г. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 80 с.

Допоміжні:

1. Байлов А.В., Литвинов О.М., Чумак В.В. Науково-дослідницька діяльність студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та докторантів : довідник молодого вченого. Харків : ХНУВС, 2016. 363 с.
2. Білецький Б., Добржанський О. Основи наукових досліджень: категорії, поняття, терміни, нормативні документи : навч. посіб.-довід. Чернівці : Технодрук, 2010. 380 с.
3. Гладкий С. Авторефлексивна модель правопізнання: педагогічні аспекти. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К.: КУП, 2017. № 2. С. 20-24.

4. Гладкий С. Наукова культура юриста: проблеми формування і розвитку. *Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу: матеріали VIII Міжн. наук.-практ. конф.*, 15-16 травня 2024 р. / Полт. ін-т економіки і права ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Полтава : ПІЕП, 2024. С. 26-28.
5. Гладкий С.О. Поняття правового менталітету як засіб правового самопізнання. *Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України*, 2014. Вип. 65. С. 9-18.
6. Гладкий С.О. Правове самопізнання як предмет комплексного дослідження: концептуальні аспекти. *Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України*, 2014. Вип. 63. С. 3-9.
7. Гладкий С.О. Правовий менталітет як об'єкт правового самопізнання. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис. К.: КУП*, 2014. № 2. С. 14-16.
8. Гладкий С.О. Правосвідомість як предметне поле та інструмент правового самопізнання. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право : збірник наукових праць. Маріуполь: МДУ*, 2013. Вип. 6. С. 10-19.
9. Гладкий С.О. Світоглядні координати правового самопізнання. *Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України*, 2014. Вип. 64. С. 11-19.
10. Гладкий С.О. Склад правосвідомості у контексті правового самопізнання. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис. К.: КУП*, 2014. № 1. С. 12-16.
11. Гладкий С.О. Структура самосвідомості у контексті правового самопізнання. *Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України*, 2014. Вип. 66. С. 3-12.
12. Гладкий С.О. Трансформації праворозуміння у вимірі правового самопізнання. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць. Х.: ХНУ*, 2014. № 1106. С. 34-37.
13. Гребеньков Г.В., Назимко Є.С. *Методологія кримінально-правових досліджень : наук.-практ. посіб. ; Донец. юрид. ін-т. Донецьк : Цифрова типографія*, 2012. 201 с.
14. Данилкович А.Г. *Основи наукових досліджень у вищому навчальному закладі : навч. посіб. ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К. : КНУТД*, 2010. 294 с.
15. Демківський А.В., Безус П.І. *Основи методології наукових досліджень : навч. посіб. К. : Акад. муніцип. упр.*, 2012. 276 с.
16. Дідик М.М., Горбатенко І.Ю. *Основи наукових досліджень у криміналістиці : підруч. для вищих навч. закл. МВС України ; Національний ун-т внутр. справ. Херсонський юрид. ін-т. Херсон : ВАТ "Херсонська міська друкарня"*, 2003. 214 с.
17. Дубов Г.О. *Становлення методології юридичних досліджень: особливості радянського та сучасного етапів : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.01 ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К.*, 2014. 16 с.
18. Захаркевич О.В., Швець Г.С., Сарана О.М. *Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Хмельницький : ХНУ*, 2013. 223 с.
19. Кельман М.С. *Юридична наука: проблеми методології : монографія ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Тернопіль : Терно-граф*, 2011. 492 с.
20. Кириленко О.П., Письменний В.В. *Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. ; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ*, 2013. 227 с.
21. Колесников О.В. *Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Центр учб. л-ри*, 2011. 143 с.

22. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К. : Алерта, 2014. 620 с.
23. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : Кондор, 2006. 206 с.
24. Лудченко О. Основи наукових досліджень і патентознавство : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Ун-т "Україна", 2011. 236 с.
25. Малигіна В.Д., Холодова О.Ю., Акімова Л.М. Методологія наукових досліджень : монографія ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
26. Отенко І.П. Основи наукових досліджень : конспект лекцій ; Харк. нац. екон. ун-т. Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. 80 с.
27. Партико З.В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2018. 231 с.
28. Питання удосконалення методології сучасної юриспруденції : тези 2-гої Міжнар. наук. конф., присвяч. пам'яті проф. О.В. Сурілова, 30-31 берез. 2012 р. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад." ; [за заг. ред. Ю.М. Оборотова]. О. : Фенікс, 2012. 266 с.
29. Порівняльне правознавство у системі юридичних наук: проблеми методології / О.В. Кресін [та ін.] ; ред. Ю.С. Шемшученко ; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К. : [б.в.], 2006. 256 с.
30. Розвиток методології сучасної юриспруденції. Третя Міжнародна наукова конференція, 12 квітня 2013 року : матеріали / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад." ; [відп. ред. Ю.М. Оборотов]. О. : Фенікс, 2013. 214 с.
31. Фальковський А.О. Аксіологічний підхід в методології сучасної юриспруденції: дис... канд. юрид. наук : 12.00.12 ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". О., 2011. 216 арк.
32. Швець Ф.Д. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2013. 208 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.catalogue.nplu.org>

**Реквізити
затвердження**

Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від «01» вересня 2025 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

денна форма здобуття освіти

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійно ї роботи	Виконан- ня тестів	
Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів	1	5	2	28	8
Тема 2. Парадигмальні засади наукових досліджень	1	5	2		8
Тема 3. Саморефлексія як методологічний принцип сучасного наукового пізнання	1	5	2		8
Тема 4. Методологічні підходи у наукових дослідженнях	1	5	2		8
Тема 5. Методи наукових досліджень	1	5	2		8
Тема 6. Організаційні засади наукових досліджень	1	5	2		8
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	1	5	2		8
Тема 8. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення	1	5	2		8
Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження	1	5	2		36
Всього	9	45	18	28	100

заочна форма здобуття освіти

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійно ї роботи	Виконання ауд.контр. роботи	
Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів	1	-	4	40	5
Тема 2. Парадигмальні засади наукових досліджень	1	-	4		5
Тема 3. Саморефлексія як методологічний принцип сучасного	1	-	4		5

наукового пізнання					
Тема 4. Методологічні підходи у наукових дослідженнях	1	5	4		10
Тема 5. Методи наукових досліджень	1	5	4		10
Тема 6. Організаційні засади наукових досліджень	1	-	4		5
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	1	5	4		10
Тема 8. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення	1	-	4		5
Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження	1	-	4		45
Всього	9	15	36	40	100

1. Ведення конспекту (0-1 бал)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Демонструє достатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (повне відображення в конспекті основних положень теми і наявність ознак їх аналітичного опрацювання – виділення ключових понять, створення опорних схем тощо).
0	Демонструє недостатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (неповне відображення в конспекті ключових положень теми і відсутність ознак їх аналітичного опрацювання).

2. Опитування і виконання завдань на практичних/семінарських заняттях (0-5 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Демонструє найвищий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Вільно та вичерпно відповідає на поставлене запитання, оперує відомостями з додаткової літератури.
4	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Вільно і точно відповідає на поставлене запитання.
3	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Потребує навідних питань задля того, щоб сформулювати основну відповідь. Відповідь містить помилки та/або дуже лаконічна.
2	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Має значні труднощі з відповіддю, допускає багато помилок або грубі помилки.
1	Демонструє найнижчий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Відповіді переважно помилкові.
0	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання, адже відповідь відсутня

*3. Виконання завдань самостійної роботи
денна форма здобуття освіти (0-2 бала)*

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	На високому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння змісту завдання самостійної роботи (глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, повне розкриття змісту теоретичних питань).
1	На достатньому рівні – здобувач демонструє належні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи (розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, розкриття змісту ключових теоретичних питань).
0	На недостатньому рівні – здобувач демонструє відсутність знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, припускається численних або грубих помилок.

заочна форма здобуття освіти (0-4 бала)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	На високому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння змісту завдання самостійної роботи (глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, повне розкриття змісту теоретичних питань).
1-2	На достатньому рівні – здобувач демонструє належні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи (розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, розкриття змісту ключових теоретичних питань).
0	На недостатньому рівні – здобувач демонструє відсутність знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, припускається численних або грубих помилок.

4. Розв'язання тестів, денна форма здобуття освіти (0-28 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
23-28	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
15-22	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
7-14	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0-6	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

5. Виконання аудиторної контрольної роботи, заочна форма здобуття освіти (0-40 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
31-40	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
20-30	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

	результатів навчання
9-19	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0-8	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання